

Degeneratiivinen Myelopatia (DM)

DM on perinnöllinen, etenevä selkäytimen rappeumasairaus, joka tyypillisesti puhkeaa vanhenevilla koirilla 8 vuoden iässä tai myöhemmin. Sairautta esiintyy useilla roduilla ja oireisto myös vaihtelee roduittain. Sairauden edetessä takaraajat heikkenevät ja vähitellen koiran on vaikea seisoa, kunnes se ei enää pysty kävelemään ja lopulta koiran takapää halvaantuu. Koiralta katoaa myös virtsanpidätyskyky. Sairaudelle ei ole parannuskeinoja eikä etenemistä voida hidastaa. Toistaiseksi ei vielä tunneta syytä miksi sairauden puhkeaminen vaihtelee niin suuresti- joskus harvoin oireita tavataan jo 6-7 vuotiailla koirilla ja joskus ne eivät edes ehdi puhjeta koiran elinaikana.

Miten DM voidaan diagnosoida

DM voidaan diagnosoida varmasti vain ruumiinavauksella. Kliinisessä tutkimuksessa DM muistuttaa monia muita selkäytimen sairauksia, jotka aiheuttavat samantyyppisiä oireita. Nykyään on tarjolla DNA-testi DM-statuksen selvittämiseksi. Testejä saa useasta eri laboratorionasta ja testi on avoin kaikille roduille. DNA-testin tulos kertoo onko koira:

- DM alleelien suhteen normaali (N/N)
- vai onko se kantaja (DM/N)
- vai onko sillä kohonnut riski sairastua (DM/DM)

DM-geenitesti

DM-geenitesti on joko suun limakalvoilta otettava poskisolunäyte tai edta-putkeen otettu verinäyte. Laboratorioon lähetetyn testin tuloksissa selviää että:

Normaali (N/N) tarkoittaa, että koiralla on kaksi normaalia alleelia, joita se periyttää. On epätodennäköistä että se itse tai sen jälkeläiset sairastuisivat DM:an.

Kantajalla (DM/N) on yksi normaali alleeli ja yksi mutaatioalleeli. On epätodennäköistä että kantaja sairastuu, mutta se voi siirtää jälkeläisilleen mutaatioalleelin. Kantajia tulisi käyttää jalostukseen vain normaalin kanssa.

Yksilö, jolla on kaksi mutaatioalleelia (DM/DM), on kohonnut riski sairastua DM:an. Kaikki yksilöt, joilla on riski sairastua, periyttävät jälkeläisilleen vain mutaatioalleeleja mutta yhdistettynä normaalin alleeliparin omaavan yksilön kanssa ovat kaikki jälkeläiset kantajia, joille on epätodennäköistä sairastua.

Periytyminen	NORMAALI	KANTAJA	SAIRASTUMISRISKI
NORMAALI	100%normaali	50%kantaja 50%normaali	100% kantaja
KANTAJA	50%kantaja 50%normaali	25% normaali 50%kantaja 25% sairastumisriski	50% kantaja 50% sairastumisriski
SAIRASTUMISRISKI	100% kantaja	50% kantaja 50% sairastumisriski	100% sairastumisriski

Tilanne nyt

Ensimmäiset DM-geenitestit on jo otettu suomalaista glenneistä. Suomalaiset kasvattajat ovat valveutuneita ja tulevat testaamaan jalostukseen käytettävät koirat. Tällä hetkellä testattuja ja julkistettuja tuloksia Suomen lisäksi on USAsta ja Englannista ja nämä tulokset ovat seuraavanlaisia:

N/N tuloksella 61 kappaletta,

N/DM tuloksella 11 kappaletta

ja yksi DM/DM tulos.

Yksittäiset glennin omistajat voivat testata oman koiransa, jos haluavat lisäinformaatioita koirastaan. Testin pystyy esimerkiksi tilaamaan samasta Laboklin laboratoriosta mistä voi tilata PRAn geenitestin. Glennien kotisivulle tulee linkki testin tilaamiseen

lähteet:

Tiina Halsten, Kerry-ja Vehnälehti, terveys ja hyvinvointi; Degeneratiivinen myelopatia DM

Glen Footprints; glen of imaaliterrierien kansainvälinen sukutaulujärjestelmä/DNAtestit